

ת"פ 2140/04/15 - מדינת ישראל נגד סמהון שהלו

בית משפט השלום בראשון לציון
ת"פ 2140-04-15 מדינת ישראל נ' שהלו
לפני כבוד השופטת שירלי דקל נה
המאשימה
מדינת ישראל

17 אפריל 2016

נגד
הנאשם
סמהון שהלו

נוכחים:

באת-כוח המאשימה עו"ד דפנה קרפל
הנאשם וב"כ עו"ד בן נון, עו"ד ברנשטיין ועו"ד גססה

[פרוטוקול הושמט]

גזר דין

כתב האישום

1. הנאשם הורשע, בהתאם להודייתו, ובמסגרת הסדר דיוני, בעבירות של שימוש בדרכון של אחר, התחזות כאדם אחר במטרה להונות, וגניבה במציאה.

על-פי עובדות כתב האישום, עובר לתאריך 22.9.2014, הנאשם גנב במציאה דרכון של אחר ובתאריך 22.9.2014, במהלך ביקורת דרכונים בנמל התעופה בן גוריון, הציג הנאשם את הדרכון בעת שהיה בדרכו לצאת מן הארץ לאומן.

תסקירי שירות המבחן

2. בהתאם להסדר הדיוני בין הצדדים, הנאשם הופנה לקבלת תסקיר מטעם שירות המבחן.

על פי התסקיר הראשון הנאשם בן 26, יליד אתיופיה, עלה לישראל ביחד עם אמו ואחותו בשנת 1994, בהיותו בן 4,

עמוד 1

לאחר שאמו נאלצה לברוח מאביו. העלייה ארצה לוותה בקשיים כלכליים ובקשים לגשר על פער תרבותי ושפתי. במהלך שנות ילדותו, הנאשם התגורר בשכונת עוני, התחבר לחברה שולית, עשה שימוש בחומרים פסיכואקטיביים, פיתח דפוסי עבריינות והיה מעורב בפלילים.

לאחר 10 שנות לימוד שאופיינו בבעיות התנהגות ובעיות לימודיות, הנאשם עזב את מסגרת הלימודים. הנאשם אובחן כסובל מבעיות קשב וריכוז אך לא נטל טיפול תרופתי בשל תופעות לוואי מהן סבל. בהיותו בן 19, הנאשם עזב את ביתו, חזר בתשובה, וניסה להשתלב בשיבות שונות, אך לא היה ביכולתו לשלם עבור שהותו בשיבות ולכן שהה ברחובות. הנאשם מסר כי טרם נישואיו היה בישיבת חוט של חסד, שם שודך לאשתו. הנאשם נישא לפני שלושה חודשים, אשתו לומדת הוראה, והוא ואשתו עברו להתגורר בבית שמש והנאשם השתלב בכולל "דן בן יעקב", ואינו עובד.

בתסקיר מפורט הרקע המשפחתי המורכב שלא אפרטו מחמת צנעת הפרט.

שירות המבחן מפרט את ההיסטוריה העבריינית של הנאשם והתייחסותו לעבירות הנדונות. שירות המבחן התרשם כי ברקע לביצוע העבירות נשוא תיק זה, נמצאים דפוסי התנהגות אימפולסיביים, תוך קושי בהפעלת שיקול דעת לגבי השלכות מעשיו. הנאשם שלל כל אפשרות להשתלב בתהליך טיפולי שיקומי וטען שנעזר בגורמי דת שונים שמחזקים אותו. כמו כן, הנאשם שלל אפשרות לביצוע של"צ וביטא קושי לקבל את העובדה כי עליו לבצע עונש מוחשי. שירות המבחן פירט את גורמי הסיכון להישנות התנהגות עוברת חוק בעתיד ואת גורמי הסיכוי לשיקום, והמליץ על הטלת מאסר שירוצה בעבודות שירות כעונש מוחשי ומאסר על תנאי כעונש הרתעתי.

בעקבות בקשת באת-כוח הנאשם, שטענה כי הנאשם לא הבין נכונה את הצעת שירות המבחן, התבקש שירות המבחן להגיש תסקיר משלים, שהתקבל היום, ולפיו הנאשם הבהיר כי לאחר ששוחח עם עורכת דינו, הוא מקבל את העובדה כי עליו לתת את הדין על מעשיו. שירות המבחן הסביר לנאשם את משמעות מחויבותו לביצוע השל"צ והוא הביע הסכמתו לכך. לאור האמור, שירות המבחן ממליץ להטיל על הנאשם צו של"צ בהיקף של 220 שעות במסגרת הלשכה לשירותים חברתיים בבית שמש וכן מאסר על תנאי.

תמצית טיעוני הצדדים לעונש

3. באת-כוח המאשימה הפנתה לעברו הפלילי של הנאשם וטענה כי הנאשם במעשיו פגע בסדרי החוק והמשפט, הפר את חוקי מדינת ישראל תוך שהוא השתמש במסמך רשמי לצורך ביצוע העבירה. בנוסף טענה באת-כוח המאשימה כי הנאשם במעשיו פגע פגיעה מערכתית במדינת ישראל ובאזרחיה, כאשר יציאתו של מן הארץ באמצעות זהותו של אחר, משליכה גם ברמה הדיפלומטית על מדינה ישראל, והפנתה למסמך של רשות ההגירה. כמו כן, טענה באת-כוח המאשימה כי היה קיים פוטנציאל פגיעה בבעל הדרכון, אשר בזותו השתמש הנאשם.

באת-כוח המאשימה טענה כי מדיניות הענישה במקרים אלה נעה בין מאסר על תנאי לבין שישה חודשי מאסר שיכול יורצו בעבודות שירות וכן ענישה נלווית, והפנתה לפסיקה.

באת-כוח המאשימה טענה כי מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם מתקשה לקחת אחריות על מעשיו, משליך את

האחריות המיוחסת לו על גורמים חיצוניים, והוא שלל את האפשרות להשתלב בהליך טיפולי. גם בתסקיר המשלים, צוין הקושי של הנאשם לקבל את העובדה שיוטל עליו עונש מוחשי, והסכמתו לביצוע השל"צ נבעה בעיקר מכך שמשמעות סירובו הובהרה לו על-ידי באת-כוחו.

באת-כוח המאשימה טענה כי המאשימה שקלה לקולא את העובדה שהנאשם הודה וחסך זמן שיפוטי יקר וכן כי מדובר בעבירות שנעברו לפני כשנה וחצי ועברו הפלילי של הנאשם התיישן.

בסיום טיעוניה עתרה באת-כוח המאשימה להטיל על הנאשם מאסר בפועל לתקופה קצרה, שיכול שירוצה בעבודות שירות וכן מאסר על תנאי, קנס והתחייבות.

4. באת-כוח הנאשם טענה כי קיימת פסיקה ענפה של בתי המשפט בנסיבות דומות, המלמדת כי הענישה לה עתרה המאשימה הינה מחמירה. באת-כוח הנאשם טענה כי הנסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירות הן סיבות דתיות, הנאשם רצה לצאת מן הארץ כדי להשתטח על קברי צדיקים באומן, ובסופו של דבר לא יצא מן הארץ.

באת-כוח הנאשם טענה כי לאור העבירות בנסיבותיהן, מתחם העונש נע בין מאסר על תנאי לבין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות, ובנסיבותיו של הנאשם עתרה להסתפק בענישה צופה פני עתיד, ואם בית-המשפט לא סבור כך, לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהשית על הנאשם של"צ.

הנאשם טען כי הוא מבין שעשה טעות, מאז הוא התחתן, ומעוניין לבנות חיים משותפים יחד עם אשתו. הנאשם טען כי הוא מבין את משמעות הטלת צו של"צ והתחייב לעמוד בביצועו והבין את ההשלכות הנובעות מאי עמידה בצו.

דין והכרעה

5. מטרתו של תיקון 113 לחוק העונשין, התשע"ב-2012 להבנות את שיקול הדעת השיפוטי בענישה. כפי שנקבע בסעיף 40 ב לחוק העונשין, לשם קביעת עונשו של הנאשם, על בית המשפט להתחשב בעקרון המנחה בענישה, שהינו עקרון ההלימה, כלומר, קיום יחס הולם בין חומרת העבירות בנסיבותיהן ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש שיוטל עליו.

כתב האישום מונה מספר עבירות, אולם, כולן סובבות סביב אירוע אחד, שעניינו כוונת הנאשם לצאת מן הארץ עם דרכון של אחר, ולכן יש לגזור עונש כולל בשל אירוע זה.

בקביעת מתחם העונש ההולם את העבירות בהתאם לעקרון ההלימה, יש להתחשב בשלושה פרמטרים: האחד, הערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות ומידת הפגיעה בהם, השני, מדיניות הענישה הנהוגה, והשלישי, הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, כמפורט בסעיף 40 ג (א) לחוק העונשין.

הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מהעבירות נשוא כתב האישום הם סמכות המדינה להחליט מי יבוא ומי ייצא בשעריה, הגנה על תקינותם של מסמכים רשמיים של המדינה, כיבוד צווים שיפוטניים וסדרי מנהל תקינים.

בחינת מידת הפגיעה בערכים המוגנים בנסיבות המקרה מובילה למסקנה כי הנאשם פגע בערכים המוגנים באופן משמעותי, שכן הנאשם גנב במציאה את דרכו של אחר, הזדהה באמצעות דרכו זה בשדה התעופה, מתוך מטרה לצאת מן הארץ. עם זאת, לא מדובר בפגיעה ברף הגבוה, שכן הנאשם ביקש לצאת מן הארץ כדי להשתטח על קברי צדיקים ולשוב ארצה לאחר שבוע ימים.

הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות והרלוונטיות לעניינו, הינן כדלקמן:

א. **התכנון שקדם לביצוע העבירה** - הנאשם גנב במציאה דרכו של אחר במטרה לצאת מן הארץ קודם להגעתו לשדה התעופה, ולא מסר את הדרכון לרשויות האכיפה, כמצופה ממי שמוצא מסמך רשמי של אחר.

ב. **הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה** - הנאשם ביקש לצאת מן הארץ במטרה להשתטח על קברי צדיקים נוכח אמונתו הדתית.

ג. **הנזק שנגרם כתוצאה מביצוע העבירה** - בפועל לא נגרם כל נזק כי הנאשם לא הצליח לצאת מן הארץ. בהקשר זה אתייחס למסמך אליו הפנתה באת-כוח המאשימה, של רשות האוכלוסין וההגירה, שם צוין כי מדובר בתופעה מדאיגה של שימוש בתיעוד ישראלי מזויף אך זאת מאחר ששימוש כזה נעשה מסיבות ביטחוניות, פליליות והגירתיות, ומקרה זה לא נמנה בין המקרים הללו.

בחינת מדיניות הענישה הנוהגת בתיקים דומים בנוגע לנאשמים אשר ניסו לצאת את הארץ באמצעות דרכון אחר בשל רצונם להשתטח על קברי צדיקים בחו"ל, מעלה כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר על תנאי לבין מספר חודשי מאסר בפועל, כמפורט להלן:

ת"פ 41926-05-13 (שלום-ראשל"צ) **מדינת ישראל נ' אזרי** (15.7.14) - הנאשם הודה והורשע בעבירות של גניבה וזיוף דרכון, שימוש בדרכון מזויף, ניסיון להפרת הוראה חוקית ובהתחזות לאדם אחר במטרה להונות, כאשר הנאשם הצליח לצאת פעם אחת מהארץ ובניסיון השני נתפס. הנאשם נעדר עבר פלילי, מצבו הכלכלי קשה ותסקיר שירות המבחן בעניינו היה חיובי. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר על תנאי ברף התחתון לעונש של מספרי חודשי מאסר בפועל, שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות ברף העליון. בית המשפט הדגיש כי בעבירות מסוג זה שאינן נעשות לשם בריחה מנושים או מאימת הדין, אלא עקב רצון למלא מצווה דתית, מדובר בפגיעה שאינה ברף החומרה הגבוה שיש בו כדי להביא לגזירת עונש מאסר בפועל. לבסוף, השית בית המשפט על הנאשם עונש של 5 חודשי מאסר על תנאי והתחייבות כספית, תוך שהפנה למספר גזרי דין באותו עניין.

ת"פ 47822-11-12 (שלום-ראשל"צ) **מדינת ישראל נ' לוין** (6.1.14) - הנאשם הודה והורשע בעבירות של זיוף

דרכון, התחזות לאחר, שימוש בדרכון מזויף וניסיון להפרת הוראה חוקית. לנאשם היה עבר פלילי. מצבו הכלכלי של הנאשם ומשפחתו היה קשה ביותר. בית המשפט ציין כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר על תנאי ברף התחתון לעונש של מספרי חודשי מאסר בפועל שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות ברף העליון, והשית על הנאשם עונש של 5 חודשי מאסר על תנאי והתחייבות כספית.

ת"פ 47830-05-12 (שלום-ראשל"צ) **מדינת ישראל נ' כאוי** (11.2.14) - הנאשם הודה והורשע בעבירות של זיוף דרכון, ניסיון להפרת הוראה חוקית, התחזות כאדם אחר במטרה להונות ושימוש בדרכון מזויף. בית המשפט ציין כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר על תנאי ברף התחתון לעונש של מספרי חודשי מאסר בפועל, שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות ברף העליון, והשית על הנאשם עונש של 5 חודשי מאסר על תנאי והתחייבות כספית.

ת"פ (שלום-ראשל"צ) 60608-07-12 **מדינת ישראל נ' קצב** (17.12.13) - הנאשם הודה והורשע בעבירות של זיוף דרכון, ניסיון להפרת הוראה חוקית, התחזות כאדם אחר במטרה להונות ושימוש בדרכון מזויף. בית המשפט סבר כי אין נסיבות לחומרא המצדיקות להטות את הכף לעבר ענישה מחמירה והשית על הנאשם עונש של 4 חודשי מאסר על תנאי וקנס.

את גזרי הדין אליהם הפנתה ב"כ המאשימה בהם הושתו מאסרים, יש להבחן מהמקרה דנן לאור נסיבות ביצוע העבירות או לאור העבר הפלילי של הנאשם שעמד לדין -

ת"פ (שלום-ראשל"צ) 42675-08-13 **מדינת ישראל נ' קרפנקו** (11.12.14) - שם הנאשם נדון בגין עבירות של שימוש בדרכון של אחר, התחזות כאדם אחר וניסיון להפרת הוראה חוקית והושת עליו חודש מאסר בפועל שירוצה בעבודות שירות וכן מאסר על תנאי. עם זאת, בית-המשפט הדגיש כי "מתוך הודעת הנאשם בחקירתו, יציאתו את הארץ הייתה על מנת לנוח וגם לבקר חברים באוקריינה - ארץ מולדתו. משום כך שונות נסיבות המקרה מכל אותם מקרים הידועים לנו כתיקי "אומן" בהם יוצאים אזרחים את הארץ לשם פולחן דתי, ולא כדי להימלט מהדין לרבות מנושים".

בעניינו מדובר בנאשם יליד אתיופיה שביקש לצאת את הארץ כדי לממש את אמונתו הדתית.

ת"פ (שלום-רמ') 59194-01-14 **מדינת ישראל נ' אטקין** (5.2.15) - הנאשם יצא מהארץ כדי להשתתף בתחרות ריקודים. בית המשפט גזר על הנאשם חודשיים מאסר שירוצה בעבודות שירות, 4 חודשי מאסר על תנאי וקנס.

רע"פ 2154/07 **מדינת ישראל נ' יואל לוי** (2007) - בית המשפט העליון דחה את בקשתרשותהערעורשהגיש הנאשם, שהיה בעלעברפלילי, ביןהיתרבעבירותדומות,ולחובתועמדמאסרעלתנאיבן 16 חודשים, ואישר את העונש שהוטל עליו שכלל 6חודשימאסרוהפעתלהמאסרעלתנאיבחופף.

נוכח כל האמור, בשים לב לערכים המוגנים שנפגעו, לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות ולמדיניות הענישה הנוהגת, מתחם העונש ההולם של העבירות נע בין מאסר על תנאי לבין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות וענישה נלווית.

לא מצאתי כי מתקיימות נסיבות לסטייה ממתחם הענישה לחומרא מטעמי הגנה על שלום הציבור או לקולא מטעמי שיקום, לפיכך, יש לגזור את דינו של הנאשם בתוך מתחם הענישה.

כמצוות המחוקק, בגזירת העונש המתאים לנאשם בתוך מתחם העונש ההולם, יש להתחשב בהתקיימות נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות -

א. **הפגיעה של העונש במשפחתו של הנאשם** - הנאשם הינו חוזר בתשובה, אינו עובד אלא בהפצת ספרי הרבי נחמן מאומן, נשוי טרי, מעוניין לבנות את חייו עם אשתו. מצבו הכלכלי של הנאשם קשה.

ב. **נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו, וחזרתו למוטב או מאמציו לחזור למוטב** - הנאשם לקח אחריות על מעשיו, הודה בהזדמנות הראשונה עוד במשטרה וכן בבית-המשפט. הנאשם מנסה לעשות שינוי חיובי בחייו בעשור האחרון ונעזר באנשי דת שמסייעים לו בכך.

ג. **נסיבות חיים קשות שהייתה להן השפעה על ביצוע מעשי העבירות** - כמפורט בתסקיר שרות המבחן, נסיבות חייו של הנאשם הן קשות ומורכבות.

ד. **עברו הפלילי של הנאשם** - הנאשם עמד לדין פעם אחת בבית-המשפט לנוער בעבירות אלימות משנת 2005, ובשנת 2006 הושת עליו מאסר על תנאי והתחייבות. מאז, העבירות התיישנו, ולא הוגשו נגדו כתבי אישום למעט כתב האישום בתיק זה.

לנוכח המלצת שרות המבחן, ולאור מצבו הכלכלי של הנאשם, החלטתי להימנע מהטלת קנס, ותחת זאת להטיל עליו לבצע של"צ בהיקף השעות המשמעותי שהומלץ, שיהוו ענישה הרתעתית ושיקומית.

סוף דבר

6. לנוכח כל האמור לעיל, אני גוזרת על הנאשם את העונשים, שלהלן:

א. מאסר על תנאי למשך 4 חודשים, והנאשם לא יישא בעונש זה אלא אם כן יעבור בתוך 3 שנים מהיום עבירה מן העבירות בהן הורשע, לרבות, ניסיון לבצע עבירה מעבירות אלו.

ב. צו של"צ בהיקף של 220 שעות, שיבוצע בהתאם לתוכנית שגובשה על ידי שירות המבחן ב"לשכה לשירותים חברתיים בית שמש". על הנאשם להשלים את מכסת השעות תוך שנה מהיום.

מובהר, כי שירות המבחן רשאי לשנות בכל עת את מקום ההשמה של עבודות השל"צ, ובמקרה כזה אין צורך בדיון, ודי במשלוח הודעה לנאשם עם העתק לביהמ"ש.

מובהר לנאשם כי ככל שלא יבצע את צו השל"צ כנדרש, תהא המאשימה רשאית לבקש הפקעת צו השל"צ וגזירת הדין מחדש.

מזכירות בית-המשפט תשלח עותק החלטה זו לשירות המבחן ולממונה על עבודות השרות בשב"ס.

ניתן צו כללי למוצגים.

זכות ערעור לבית המשפט מחוזי מרכז - לוד תוך 45 ימים.

ניתן והודע היום ט' ניסן תשע"ו, 17/04/2016 במעמד הנוכחים.

שירלי דקל נוה , שופטת